

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

Základní škola, Horní Bradlo, okres Chrudim

539 53 Horní Bradlo 21

Identifikátor školy: 600 090 264

Zřizovatel: Obec Horní Bradlo, 539 53 Horní Bradlo čp. 7

Školský úřad Chrudim, Poděbradova 842, 537 02 Chrudim

Termín konání orientační inspekce: 18. - 20. září 2000

Čj.	101 194/00-5111
Signatura	oj1bu101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Horním Bradle je zálohovanou organizací, která se skládá ze dvou tříd 1. - 5. ročníku a jednoho oddělení školní družiny. Školu navštěvuje celkem 28 dětí. O pátý ročník se škola rozrostla teprve po celkové rekonstrukci ve školním roce 1997/98. Nová budova školy zajišťuje dětem i ostatním pracovníkům školy velice estetické a příjemné pracovní prostředí.

Tělocvična nadále není součástí budovy školy. Děti chodí cvičit za příznivého počasí na upravené školní hřiště, v zimních měsících do nedaleké sokolovny a jedenkrát za dva roky škola využívá nabídky hlineckého plaveckého bazénu.

Na škole probíhá výuka podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. K realizaci výchovně vzdělávacích cílů slouží učitelkám písemně zpracované tematické plány učiva pro všechny ročníky i pro všechny předměty.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Členění učiva ve všech pěti ročnících je v souladu s osnovami pro daný předmět. Vyučování českého jazyka se uskutečňuje v kmenových třídách. V jedné třídě jsou umístěni žáci prvního a druhého ročníku, ve druhé žáci třetího až pátého ročníku. Účelně vybavené prostory a připravené podpůrné materiály na stěnách i v interiéru učeben napomáhají kvalitní práci učitelk. Výuka je zabezpečena dostatečným množstvím učebnic, cvičebních i učebních textů. Obě učitelky splňují předpoklady pedagogické a odborné způsobilosti. V žádné zhlédnuté hodině nebyly opomenuty základní hygienické návyky při sezení, držení tužky, sklonu sešitu i hygieně zraku.

Organizace hodin vytvářela prostor pro individuální projev žáků, vyjádření jejich zážitků a vzájemnou komunikaci. Poměrně dlouhý časový prostor byl zpravidla dáván komunikativním dovednostem na začátku vyučování, kdy se děti v komunitním kruhu na koberci nenásilnou formou zapojovaly do aplikování poznatků z předcházejících hodin.

Použité formy práce jim umožňovaly samostatné a aktivní učení. Učivo bylo průběžně aktualizováno, byly využívány mezipředmětové vztahy. Žáci pracovali individuálním tempem, zadávaná samostatná práce byla zaměřena na kooperaci. Výkon žáků byl ovlivňován přátelským vztahem mezi nimi a učitelkami. V hodinách byl kladen důraz na pěstování dorozumívacích činností a schopností.

Během hospitací nebyla zaznamenána klasifikace žáků, ale často byli slovně chváleni za snahu a pokrok.

Výuka českého jazyka byla vynikající.

Matematika

Počty hodin v jednotlivých ročnících odpovídají schválenému učebnímu plánu. Písemné časově tematické plány učitelk respektují osnovy. Zvolené výukové cíle korespondují s momentálním složením tříd. Ve většině hodin byl žákům oznámen cíl a obsah hodiny.

Materiální podmínky jsou velmi dobré. Žáci jsou vybaveni dostatečným množstvím cvičebních textů a doplňkových materiálů. V obou učebnách je instalován počítač, který nabízí žákům využívání výukových programů do matematiky, ale i do českého a cizího jazyka.

Žáci jsou tak vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě. V obou třídách vyučují daný předmět

učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Struktura hodin odpovídala věku žáků. Základem u všech ročníků byla názornost výuky, praktičnost učiva a využívání mezipředmětových vztahů. Motivační hodnocení žáků, otázky a úkoly volené s ohledem na individuální úroveň žáků napomáhají jejich úspěšnosti ve výuce. Učitelky zadávaly žákům pokyny přiměřené jejich věku, množství nových informací bylo odpovídající. V případě potřeby byla žákům při řešení úkolů poskytována pomoc. Ve všech zhlédnutých hodinách byl vytvářen prostor pro uplatnění žákovy osobnosti, patrné bylo i vedení k přesnému vyjadřování a správných postupů. Vyučovací hodina byla většinou efektivně využita, rezerva byla u žáků, kteří zadaný úkol splnili dříve než ostatní. Pozitivní hodnocení probíhalo průběžně a převážně slovně, nebylo využíváno klasifikace známkou jako výrazného motivačního prvku hodnocení.

Výuka matematiky byla velmi dobrá.

Prvouka, přírodověda

Členění jednotlivých témat do ročníků a jejich časová dotace je v souladu s učebními osnovami. Příprava učitelky na výuku byla promyšlená, stanovené cíle odpovídaly schopnostem a dovednostem žáků.

Výukové prostory a podnětné učební prostředí spolu s vhodným žákovským nábytkem a koberci umožňovaly žákům střídání rozmanitých forem činností. Vedle učebnic jsou v hodinách používány pracovní sešity, namnožené doplňkové texty a další pomůcky vyrobené samotnými učitelkami.

Předmět prvouka vyučuje v prvním a druhém ročníku učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti. Chybějící odbornost však neměla negativní dopad na úroveň práce se žáky. V hodině byla vytvořena vstřícná pracovní atmosféra, která žáky pozitivně motivovala. Učitelka citlivě vedla žáky k získávání nových dovedností, učivo bylo podáno srozumitelně, žáci pracovali se zájmem. Slabším místem bylo dominantní slovo učitelky a nepříliš velká aktivita dětí druhého ročníku.

Ostatní ročníky (třetí, čtvrtý a pátý) vyučuje učitelka s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný předmět. V této kmenové třídě byla výuka vedena zajímavými a netradičními formami. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat probírané učivo v praktickém životě. Měli prostor pro diskusi, dostatečně byly rozvíjeny komunikativní schopnosti. Důraz byl kladen na kooperativní prvky spolupráce a samostatné vyhledávání informací.

Na konci hodin bylo provedeno závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení výkonu žáků většinou pochvalou.

Výuka prvouky a přírodovědy byla velmi dobrá.

Hudební výchova

Obsah probíraného učiva koresponduje s učebními osnovami. V hodinách je patrná návaznost učiva na předcházející probíranou látku. Příprava učitelky na hodiny odpovídá schopnostem žáků a podmínkám školy, svým osobním přístupem a hudebními dovednostmi pozitivně děti motivuje.

Vybavení učebny vzhledem k činnostem provozovaných při hudební výchově bylo dostatečné. Výuku zajišťuje ředitelka školy.

Vlastní hodina probíhala v příjemné hudební atmosféře, citlivě vybraná výuková témata zaujala beze zbytku všechny žáky. Pěvecký repertoár byl v podobě losování vybírán žáky. Chlapci i děvčata, bez rozdílu, předvedli kultivovaný přirozený zpěv.

Organizace hodiny měla funkční členění, odpovídala psychohygienickým požadavkům na

výuku, vytvářela prostor pro individuální i skupinové aktivity žáků. Žáci zadané úkoly plnili spontánně, plně využívali volnosti, která jim byla umožněna. Jsou vedeni ke vzájemné toleranci. V závěrečném hodnocení hodiny nechyběla pochvala za podané výkony.

Výuka hudební výchovy byla vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Časové dotace hodin a obsah učiva ve sledovaných předmětech byly v souladu s učebním plánem a platnými osnovami. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky byly velmi dobré.

Organizace hodin, používané metody a formy práce během vyučování, které podporují samostatnost žáků, jejich individuální potřeby a schopnosti a vede je ke komunikativnímu pojetí vyučování, bylo velmi dobré.

Na základě hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných hodinách, studia pedagogické dokumentace a rozhovorů s vyučujícími byla celkově kvalita výuky velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Hlavní koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy podmínek a potřeb školy. Vycházejí z čtyřletého funkčního období ředitelky školy na školní roky 1999-2002 a jsou zaměřeny především na výchovně vzdělávací práci. Preferují uplatňování moderních metod a forem výuky s převahou tvořivé práce dětí. Každoročně ředitelka školy zpracovává plán práce s hlavními úkoly a organizací školního roku, který vychází z podkladů minulého roku, z kladných i negativních zkušeností. Je zveřejněn ve sborovně, kde se učitelky každodenně setkávají, aby zhodnotily celodenní práci s dětmi. Po stránce obsahu i termínů je konkrétní a z hlediska vymezení odpovědností adresný. Má pracovní charakter a vzhledem k průběžnému vyhodnocování je funkční.

Učební plán školy je z hlediska dotací jednotlivým předmětům dodržen. Vzdělávací program je doplněn o pravidelné akce, které rozvíjejí v žácích cit ke kultuře, podporují v nich vztah k regionu a ke zdravému životnímu stylu. Každoročně se uskutečňuje týdenní škola v přírodě, o kterou je ze strany rodičů i dětí zájem.

Kompetence a úkoly pracovníků školy jsou vymezeny písemnou formou. Organizace výuky odpovídá obecně platným závazným předpisům. Ve škole se nepoužívá zvonění, žáci mají umožněn volný pohyb po škole. O přestávkách nosí určená služba spolužákům z jídelny připravený čaj a tím je zabezpečen pitný režim. Vzhledem k velikosti školy není ustaveno žádné metodické sdružení, ale ředitelka školy se pravidelně účastní metodických schůzek s učiteli a řediteli spádových plně organizovaných škol, aby byla zabezpečena kontinuita a jednotné požadavky na probrané učivo žáků pátého ročníku.

Vnitřní informační systém je funkční. Ředitelka školy preferuje osobní jednání, informace dlouhodobějšího charakteru jsou umístovány na nástěnce ve sborovně, v případě potřeby se konají operativní porady. Rodiče jsou pravidelně informováni o výsledcích prospěchu a chování na rodičovských schůzkách, které se konají čtyřikrát do roka. K zajištění průběžné informovanosti slouží notýsky a žákovské knížky. Škola působí směrem k veřejnosti jako otevřená a svými aktivitami se prezentuje úspěšně v obci. V rámci Klubu malotřídních škol se škola pravidelně zapojuje do všech soutěží, které klub pořádá a žáci v nich dosahují velmi dobrých výsledků. Důležitá sdělení o práci školy podává výroční zpráva, která však postrádá informace o pracovnících školy a o výsledcích vzdělávání žáků, což je v rozporu s §17e, odst. 2, písm. c zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve

zněni pozdějších předpisů.

Při vedení pracovníků používá ředitelka školy ve své práci demokratické metody řízení. Základem je denní kontakt všech pracovníků, tím je umožněno pružné řízení školy. Ve škole pracuje jedna učitelka a zároveň vychovatelka školní družiny bez úplné pedagogické a odborné způsobilosti. Ředitelka žádala svého zaměstnavatele, což je v případě této základní školy Školský úřad v Chrudimi, o kvalifikovanou sílu, ale nepodařilo se jí do nového školního roku zabezpečit. Pro nekvalifikovanou učitelku není určen uvádějící pedagog, protože ředitelka školy i druhá zkušená třídní učitelka poskytují ochotně metodickou, didaktickou i odbornou pomoc. Vzdělávání pedagogických pracovníků pravidelně využívají všechny učitelky (nejčastěji odborné semináře Pedagogického centra v Hradci Králové a vzdělávacího centra při ŠÚ v Chrudimi). Potvrzení o účasti na zmíněných akcích jsou uložena u ředitelky školy. Všechny učitelky se snaží svoji tvořivost a iniciativu co nejvíce uplatnit ve všech předmětech.

Ředitelka nemá vytvořen systém kontroly pro všechny oblasti činnosti školy. Práci učitelek má přesto zmapovanou a výsledky jejich práce také. Není doložitelná pravidelná hospitační činnost, která by umožňovala objektivní zpětnou vazbu a možnost vytváření a zkvalitňování sebereflexe, osobních i profesionálních schopností učitelek. V této oblasti shledala inspekce slabá místa.

Hodnocení kvality řízení

Plánování činnosti školy je v daných podmínkách funkční. Organizace chodu školy umožňuje bezproblémový provoz. Systém vedení a motivování pracovníků v tomto malém kolektivu je účinný, hodnocení a využívání schopností pracovníků je na dobré úrovni. Nedostatky byly shledány v oblasti kontrolních mechanismů.

Celkově je řízení školy velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Projekt „Já s tebou, ty se mnou, my spolu“

Ředitelka školy Horní Bradlo vypracovala projekt zaměřený na primární protidrogovou prevenci. Tento projekt není úzce nasměrován pouze na dítě, ale spolu s ostatními pedagogy mají v úmyslu zapojit do projektu celou rodinu. Základní filosofií není rodinu suplovat, ale spolupracovat s ní. Velké množství akcí, které škola pořádá pro děti celý rok většinou prožívají pouze se svými vrstevníky, a ne se svými nejbližšími, s rodiči. Zde se škole podařilo navázat s rodiči potřebný kontakt.

Základem projektu je navázání a prolínání jednotlivých činností v každodenním styku s dětmi. Nový školní den začíná tím, že při vstupu do školy si se všemi dětmi podají učitelky ruku a pozdraví ho jménem. Ve třídě je vytvářena příjemná atmosféra a děti jsou vedeny k tomu, aby se na ní spolupodílely. Ve výuce jsou uplatňovány převážně kooperativní formy (nastolení spolupráce, namísto klasické frontální výuky). Při zařazování pestrých alternativních forem práce se žáci učí komunikaci, sebeúctě, sebepoznání, toleranci, učí se řešit problémy a mít rád sám sebe i ostatní.

Pod vedením ředitelky školy si pedagogické pracovnice stanovily společný cíl vzdělávání. Učit se být, učit se poznávat, učit se jednat, učit se žít společně. V praxi to znamená, že nový týden začíná společně, kdy se škola „probouzí“ písničkou. Týden končí hodnocením, kdy každý žák hodnotí svoji práci, práci celé třídy jako týmu, ale i práci učitele. Tím se učitelky snaží naslouchat dětem a učí je naslouchat sobě samotným a správně mluvit.

Realizace projektu byla naplánovaná na kalendářní rok 2000. V době konání inspekce byl projekt naplňován v podobě uplatňování netradičních metod a forem výuky, využívání komunikativních prvků ve výuce.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. Zář 1999, čj. 1580/99
- Koncepční záměry a úkoly v období 1999-2002
- Plán práce školy na školní rok 2000/2001
- Dotazník ředitele před inspekcí
- Podkladová inspekční dokumentace
- Výroční zpráva školy za rok 1999/2000
- Tematické plány učiva hospitovaných tříd
- Rozvrh vyučovacích hodin pro školní rok 2000/2001
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy
- Zápisy z pedagogických rad
- Řád školy
- Kniha úrazů
- Kronika školy
- Docházková kniha školní družiny
- Přehled výchovně vzdělávací činnosti školní družiny

ZÁVĚR

Celkově je činnost školy na základě zjištěných skutečností velmi dobrá.

Česká školní inspekce nezjistila neefektivní využívání finančních prostředků, které jsou škole přiděleny ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Zuzana Hamanová

Mgr. Zuzana Hamanová v. r.

V Chrudimi dne 13. října 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. října 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Kateřina Žezulová

Mgr. Kateřina Žezulová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	00-11-13	101 242/00-5111
Zřizovatel	00-11-13	101 243/00-5111

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány

